

سالنامه‌ها مجموعه‌ای مستند از حقایق و آمار مرتبط با رویدادهای سال گذشته هستند که اهمیت تاریخی دارند. سالنامه‌ها انواع گوناگونی دارند و برخی از آن‌ها اطلاعات را به گونه فشرده و غالباً به شکل جدول و نمودارهای اطلاعاتی و یا در قالب اعداد و ارقام منعکس می‌کنند که سالنامه‌های آماری نام‌گذاری می‌شوند. این سالنامه‌ها مبنایی برای تصمیم‌گیری‌ها، پژوهش‌ها، آمار و اطلاعات مورد نیاز ذی‌نفعان در همه سطوح را فراهم می‌کنند و گستره کاربرست وسیع‌تری دارند و در پیوستار ذی‌نفعان و مخاطبان افراد حقیقی و حقوقی گوناگونی را هدف قرار می‌دهند. از سوی دیگر، ایرانداک از چند سال گذشته گزارش‌هایی را با گستره استفاده عمومی یا برای سیاست‌گذار تهیه و ارائه کرده است که برخی از آن‌ها به عملکرد سالیانه ایرانداک اختصاص دارند و برخی دیگر، به نقش و جایگاه ملی این سازمان ارتباط می‌یابد. دسته دیگر، گزارش‌هایی است که داده‌های ثبتی (پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها، و جنسیتی)؛ شاخص‌های عملکرد علمی (نوآوری، دانش، رتبه‌بندی، کارنامه رتبه‌بندی، نما)؛ همانندجویی (دانشگاه‌های برگزیده، عملکرد دانشگاه‌ها) را بازنمون می‌کنند که هم جنبه عمومی و هم سیاستی دارد. این گزارش‌ها به‌طور معمول، بر پایه داده‌های به‌دست آمده از سامانه‌های ایرانداک و به سبب نیازهای مقطعی، آنی یا سیاستی و یا بر پایه دیدگاه سیاست‌گذاران و مدیران ایرانداک تهیه شده است. نخستین گزارش‌هایی از این دست که ایرانداک تهیه و منتشر کرده گزارش «سامانه ملی ثبت پارسا» و «پیشنهاد و عرضه و تقاضای پژوهش» در سال ۱۳۹۶ بود که با گزارش «عملکرد تبصره نه قانون پیشگیری و مقابله با تقلب در تهیه آثار علمی» در سال ۱۳۹۷ ادامه یافت. با این حال این گزارش‌ها بیشتر از نوع داده‌های جدولی بوده‌اند و گزارش‌هایی یا نمودارهای گرافیکی و دیداری‌سازی‌شده در این گزارش‌ها نیامده‌اند. افزون بر این، این گزارش‌ها مقطعی بوده و به‌نظر می‌رسد داده‌های آن‌ها یکپارچه نیست و با وجود گذشت چند سال از برخی از این گزارش‌ها، روندهای مقایسه‌ای در این گزارش‌ها به‌چشم نمی‌خورد و یا دست‌کم نمی‌توان از داده‌های موجود این روندهای مقایسه‌ای را به‌دست آورد یا تهیه کرد. افزون بر این، این دست گزارش‌ها تنها بر پایه داده‌های داخلی تهیه می‌شوند، به‌نظر می‌رسد می‌توان گزارش‌های تکمیلی و یا جداگانه دیگری از این سامانه‌ها تهیه و ارائه کرد که یکپارچه و سالیانه باشد تا به‌صورت چاپی و یا الکترونیکی در اختیار ذی‌نفعان قرار گیرد. سالنامه‌ای که پیش‌روی شما قرار دارد، بر پایه ساختاری است که از بررسی سالنامه‌های آماری مشابه (با تأکید بر سالنامه‌های آماری علم، فناوری و نوآوری) به‌دست آمده است. از این‌رو الگو و محتوای سالنامه آماری پایان‌نامه‌ها، رساله‌ها، و پیشنهادها طراحی و سالنامه آماری پایان‌نامه‌ها، رساله‌ها و پیشنهادها برای سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ تدوین شده است. در این سالنامه، داده‌های سامانه‌های ثبت پایان‌نامه، رساله، و پیشنهاد؛ همانندجو؛ پیشینه پژوهش؛ و پایگاه اطلاعات علمی ایران (گنج) در سال یاد شده را پیش‌چشم علاقمندان قرار می‌دهد.